

داستان تاریخی سنگ قبر ناصرالدین شاه

۲ آبان ۱۳۹۳ ساعت ۲۰:۵۷

از آنجا که شاهزادگان و درباریان قاجاری نتوانسته بودند آرامگاهی اختصاصی برای شاه شهید! بنا کنند، به یکی از استادان برجسته سنگتراشی آن زمان به نام استاد حسین حجار (حجارباشی) در یزد دستوری مبنی بر ساخت سنگ قبری برای ناصرالدین شاه دادند

ناصرالدین شاه همان گونه که در زنده بودن خود باعث دردسر مردم بود، مردن او نیز مصیبت دیگری را بر مردم تحمیل کرد. سنگ قبر ناصرالدین شاه هم دردسرهای عجیبی برای مردم در پی داشت.

ناصرالدین شاه در آستانه پنجاهمین سال تاج گذاری خود در سال ۱۲۷۵ ه. ش به دست میرزارضای کرمانی از پیروان سیدجمال الدین اسدآبادی و به تحریک وی در حرم شاه عبدالعظیم در شهری ترور شد و از آن پس تهرانیان قدیم به ناصرالدین شاه لقب شاه شهید را دادند. تا مدت‌ها کالبد ناصرالدین شاه در تکیه دولت نگهداری شد و سپس در سالروز مرگش با اجازه علما و به دستور امین‌الدوله (صدراعظم وقت) در آرامگاه دایمی خود در کنار مرقد حضرت عبدالعظیم به خاک سپرده شد اما این پایان ماجرا نبود.

از آنجا که شاهزادگان و درباریان قاجاری نتوانسته بودند آرامگاهی اختصاصی برای شاه شهید! بنا کنند، به یکی از استادان برجسته سنگتراشی آن زمان به نام استاد حسین حجار (حجارباشی) در یزد دستوری مبنی بر ساخت سنگ قبری برای ناصرالدین شاه دادند.

استاد حسین حجارباشی چهار سال زمان برای ساخت سنگ قبر ناصرالدین شاه کرد. وی از یک تکه سنگ مرمر سبز با حجاری خارق‌العاده‌اش، تمثالی از شاه را حک کرد و نهایت ظرافت و زیبایی را در آن سنگ قبر به کار برد و دورتادور آن نیز، شعری ۱۲بیتی در سوگ او حک کرد. این حجاری از شاهکارهای دوران قجر محسوب می‌شود که تا به امروز کسی نظیرش را ندیده

سنگ قبر ناصرالدین شاه با مرارت و زحمت فراوان توسط مردم از یزد به تهران منتقل شد. در هر آبادی، حاکم نایب‌الحکومه، کدخدا و اعیان مجبور بودند که در مسیر سنگ صف بکشند و کشاورزان هر آبادی سنگ را با غلتاندن آن روی تیرهای چوبی، به سمت تهران حمل می‌کردند. گفته‌ها حاکی از آن است که به دلیل وزن سنگین این سنگ، تحمل آن برای افراد بسیار سخت بود تا آنجا که بین ۳۰ تا ۵۰ نفر از مردان به دلیل فشار سنگ، کشته شدند.

جعفر شهری، مورخ معاصر، سنگ قبر ناصرالدین شاه را این‌گونه توصیف کرده است: «سنگ مرمر یک‌تکه در دو متر طول و یک متر و یک چارک (۲۵ سانتی‌متر) عرض و چهار وجب ضخامت سوای زیرپایه یک پارچه بزرگ‌تر از رویی به امضای عمل استاد حسین حجارباشی با زیور و زوایا و با حاشیه از مروارید، پرزحمت‌ترین، دقیق‌ترین و هنرمندانه‌ترین حجاری است که چهار سال پیوسته صرف آن شده است.» بعد از اتمام ساخت سنگ قبر ناصرالدین شاه، مظفرالدین‌شاه به استاد حسین، صدتومان دستمزد داد که این رقم ناچیز برای آن کار سخت و دشوار برای این سنگتراش چنان توهین‌آمیز بود که وی از شدت رنج و اندوه بیمار شد و درگذشت.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۱۸۹۳/داستان-سنگ-تاریخی-دستان-۲۱۸۹۳>